

สำนักกิจการคดี			
สรุปรายงานสภาพปัญหาจากแบบบันทึกข้อมูลเพื่อการตรวจราชการของหน่วยงานศาลยุติธรรมในกรุงเทพมหานคร			
ที่	หน่วยงาน	สภาพปัญหา	ตอบชี้แจงปัญหาข้อขัดข้อง/แนวทางในการแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
๕. ด้านบริหารจัดการคดี			
๕.๑๐ การบังคับคดีนายประกัน			
๑	ศาลใน กรุงเทพมหานคร (จำนวน ๒ ศาล) ศาลอาญา	กรณีใช้ตำแหน่งข้าราชการเป็นประกัน สืบทรัพย์สินได้น้อยมาก เกินกว่ากึ่งหนึ่งที่ใช้ตำแหน่งเป็นประกันสืบทรัพย์สินไม่พบไม่สามารถ บังคับคดีได้	สำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการบังคับคดีและการสืบหาทรัพย์สินหรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ตามหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรมที่ ศย ๐๑๖/ว ๔๗๑ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ หากได้ดำเนินการสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้แล้ว ไม่ปรากฏว่าลูกหนี้มีหลักทรัพย์ที่จะนำมาชำระหนี้ได้ ภายในระยะเวลาการ บังคับคดีเมื่อระยะเวลาในการบังคับคดีสิ้นสุดลงจะต้องขออนุมัติจำหน่าย หนี้สูญต่อกระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ ในการบังคับคดีและสืบหาหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติเพื่อประกอบการขออนุมัติจำหน่ายหนี้สูญ ต่อกระทรวงการคลัง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๓.๗/ว ๑๐๗ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ และคู่มือการบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญา เล่ม ๑ พ.ศ. ๒๕๕๕ หน้า ๕๔ - ๕๖ ทั้งนี้ การตรวจสอบและการบังคับคดี ควรดำเนินการภายในระยะเวลาการบังคับคดี หากเกิดความเสียหายแล้ว เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอาจต้องรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้
๒	ศาลอาญาธนบุรี	๑. หลักทรัพย์ประกันที่วางประกันต่อศาลมีการประเมินราคาที่ดินสูง เกินกว่าหนี้ เมื่อผ่านไประยะเวลาหนึ่งหลักประกันดังกล่าวกลายเป็น ทางสาธารณะ ทางน้ำ บึงบัว สระน้ำ หน้าดินถูกตัดขาย ที่ดินตบอด ทำให้หลักประกันดังกล่าวยากแก่การบังคับคดีขายทอดตลาด ๒. คดีที่ผู้ประกันใช้ตำแหน่งประกัน ผู้ประกันมีทรัพย์สินที่จะให้ชำระ ค่าปรับจำนวนน้อย และใช้เวลาในการผ่อนชำระค่าปรับนานหลายปี ๓. นายประกันอาชีพ มีสำนวนผิดสัญญาค่าปรับต่อศาลเป็นจำนวนมาก หลักประกันเมื่อมีการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ไม่มีผู้ซื้อทรัพย์สิน สำนักงานบังคับคดี ประเมินหลักประกันในราคาที่สูงแม้ว่าจะผ่านไป หลายปีราคาประเมินยังคงเท่าเดิม ๔. การลงพื้นที่มีค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถเบิกจากได้จากงบประมาณ ๕. สำนักงานศาลควรมีเกณฑ์มาตรฐานกลางในการประกอบการ พิจารณาดำเนินการบังคับคดี ปัจจุบันศาลมีปัญหาเกี่ยวกับสำนวน บังคับคดีที่ผู้ประกันล้มละลาย และไม่สามารถยื่นขอรับชำระหนี้ได้ทัน ตามกฎหมาย และไม่สามารถขอจำหน่ายหนี้สูญได้ สำนักงานศาลฯ	สำนักงานศาลยุติธรรมได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนา ระบบการปล่อยชั่วคราวและการบังคับคดีผู้ประกัน เพื่อศึกษาปัญหาข้อขัดข้อง

สำนักกิจการคดี			
สรุปรายงานสภาพปัญหาจากแบบบันทึกข้อมูลเพื่อการตรวจราชการของหน่วยงานศาลยุติธรรมในกรุงเทพมหานคร			
ที่	หน่วยงาน	สภาพปัญหา	ตอบชี้แจงปัญหาข้อขัดข้อง/แนวทางในการแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
		ควรจะหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหอย่างเร่งด่วน เนื่องจากหากไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะมีสำนวนค้างที่ไม่สามารถยุติหรือดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้เป็นจำนวนมาก	ในการปฏิบัติงาน หากมีการเปลี่ยนแปลงแนวทางปฏิบัติอย่างไร จะได้เวียนให้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป และจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ ให้ถือปฏิบัติตามคู่มือการบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญา เล่ม ๑ และคู่มือการบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญา เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๕๕ ไปพลางก่อน
	ศาลอาญา	กรณีใช้ที่ดินเป็นประกัน ส่วนมากแล้วขายหลักประกันได้ ไม่คุ้มหนี้ มีภาระต้องสืบทรัพย์สินอื่น	กรณีขายหลักประกันแล้วไม่คุ้มค่าปรับ แล้วจะดำเนินการสืบทรัพย์เพิ่มเติมหรือไม่อย่างไร ขณะนี้ อยู่ในระหว่างที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำลังศึกษา และวางแนวทางปฏิบัติ หากมีความชัดเจนจะเวียนถือปฏิบัติและจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานต่อไป
	ศาลอาญา	ที่ดินหลักประกันในหลายท้องที่ขายทอดตลาดไม่ได้เป็นเวลานาน แม้จะขายทอดตลาดหลายครั้ง	การบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของผู้ประกันไม่จำเป็นต้องบังคับคดีตามลำดับชั้น โดยยึดทรัพย์หลักประกันก่อนแต่อย่างใด หากผู้อำนวยการเห็นว่าทรัพย์หลักประกันไม่คุ้มค่าหรือหากยึดไว้แล้วจะเสียค่าใช้จ่ายมากและไม่อาจคาดการณ์ว่าจะขายได้หรือไม่ สามารถดำเนินการสืบหาบัญชีเงินฝากหรือสิทธิเรียกร้องที่เป็นตัวเงินที่จะจ่ายต่อการบังคับคดีเมื่อพบก็สามารถบังคับคดีได้แต่ทั้งนี้ ต้องไม่บังคับคดีเกินยอดหนี้ตามคำพิพากษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๔ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการตามคู่มือการบังคับคดีผู้ประกันในคดีอาญา เล่ม ๑ (แนวทางปฏิบัติ) โดยเคร่งครัด

สำนักกิจการคดี			
สรุปรายงานสภาพปัญหาจากแบบบันทึกข้อมูลเพื่อการตรวจราชการของหน่วยงานศาลยุติธรรมในกรุงเทพมหานคร			
ที่	หน่วยงาน	สภาพปัญหา	ตอบชี้แจงปัญหาข้อขัดข้อง/แนวทางในการแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
	ศาลอาญา	ที่ดินที่เป็น น.ส.๓ มีปัญหาในการหาตำแหน่งที่ดิน ไม่สามารถนำชี้ตำแหน่งที่ดินได้	ในชั้นขอปล่อยชั่วคราวจำเลยหรือผู้ต้องหา เพื่อป้องกันความยุ่งยากในการบังคับคดีภายหลังที่ผู้ประกันผิดสัญญาประกัน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องดำเนินการตามนัยหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/ว ๓๙ (ป) ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ หากเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการตามหนังสือเวียนดังกล่าวโดยเคร่งครัด ย่อมทราบได้ว่าทรัพย์สินหลักประกัน ตั้งอยู่ ณ ที่ใด หลักทรัพย์ที่เป็นที่ดินของผู้ประกัน หากมีการบังคับคดี เจ้าพนักงานบังคับคดี กรมบังคับคดี มีอำนาจหน้าที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ประกันและขายทอดตลาดทรัพย์สินหลักประกัน เมื่อศาลส่งทรัพย์สินหรือหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินไปยังเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้ถือว่าได้มีการยึดทรัพย์สินดังกล่าวแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๙ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘
	ศาลอาญา	การยึดทรัพย์สินที่เป็นรถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ ไม่สามารถยึดได้ เนื่องจากออกไปยึดในเวลาราชการ ผู้ประกัน ก็ขับรถออกไปทำงาน จึงไม่พบรถในขณะที่ไปยึดทรัพย์	การยึดรถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ ให้ผู้อำนวยการฯ มีหนังสือแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินดังกล่าว ไปยังกรมบังคับคดีเพื่อดำเนินการบังคับคดี และการเข้าไปเพื่อจะค้นสถานที่ใดๆ อันเป็นของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ตาม มาตรา ๒๗๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หากยังไม่สามารถนำเจ้าพนักงานบังคับคดีไปดำเนินการยึดหรือเกรงว่าผู้ประกัน จะจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อเจ้าของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์นั้น เจ้าพนักงานศาลที่ได้รับแต่ตั้งชอบที่จะแถลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี เพื่อให้มีหนังสือแจ้งไปยังนายทะเบียนขนส่งจังหวัด เพื่อดำเนินการจดทะเบียนทุกประเภทหรือก่อให้เกิดภาวะผูกพันเกี่ยวกับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ พิพาทไว้ก่อนได้